

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA: 2 LEI Vasárnap 4 LEI	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: BRAȘOV—BRASSÓ, Kapu-ucca 64—66. szám. Telefonszámok Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Előfizetési árak külföldre: Negyedévre . . . 250 lei Félévre . . . 500 lei A portódíjak emelése esetére az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.	HÍRDETÉSEKET Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADAR, BUKAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel. APRÓHÍRDETÉSEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik bizománysunk utján is feladhatók.	BUKARESTBEN: 2-50 LEI Vasárnap 5 LEI
	Évente 480 lei	Évente 500 lei				
	Félévre 240 "	Félévre 260 "				
	Negyedévre . . . 120 "	Negyedévre . . . 140 "				
4 LEI	Havonta 42 "	Havonta 50 "				
	Kézbesítési díjhavonta 10 "	Bérmintve postán küldve				

XXX. ÉVFOLYAM.

BRAȘOV-BRASSÓ, 1924. január 14. (Hétfő)

11. SZÁM.

Egy új próféta

Jelenik meg a világ színpadán. Ramsay Macdonaldnak hívják. Nem lord, nem herceg, nem nagy vagyon ura, nem is a professzionális politikusok közül való. A nép fia és a munkások vezére, angol és világpolgár, küzdő harcos, s a jövő miniszterelnöke, hazája, s talán egész Európa sorsának irányítója.

Ramsay Macdonald, akit a győzelmes választások Nagybritannia kormányának élére jelöltek, a brit munkásgyűlésen ezeket a nagy, történelmi jelentőségű szavakat mondta:

— A hatalom átvételének előestéjén állunk. Teljes tudatában vagyunk felelősségünknek, mely legfőbb feladatunkká teszi, hogy tartós békét teremtsünk. Egyrészt azt akarjuk, hogy a hatalmak közti minden gyűlölet és ellenségeskedés megszűnjön, másrészt, hogy Anglia valamennyi országgal, köztük Németországgal is harmóniában éljen. Harmónia alatt azonban nem fegyveres szövetséget értünk, hanem a demokrácia és emberiség ama szövetségét, mely minden háborus alkalmat kizár. A Népszövetség tekintélyét és illetékességét ki kell terjeszteni. A nemzetközi igazságosság organumának és a nemzetközi béke mentővárának kell lennie.

Ez a nyilatkozat nemcsak egy államférfi kijelentése, hanem a jövőt hirdető próféta szavai is. Alapgondolata a talpig fegyverben álló militarizmus megfőrése, a minden népeket összefoglaló szolidaritás megteremtése, a milliók lelkét keserűséggel előntő igaztalanságok jóvátétele.

Súlyossá válik ez akarat ama hivatás által, mely Ramsay Macdonaldról, a közel jövő angol premierjére vár. A terminus annyira közel van, a szerep annyira nagyszabású, a felelősség olyan nagymértékű, a férfiu annyira komoly és kiváló, hogy ez a nyilatkozat már történelmi cselekedet-számba megy. A világ közvéleménye nem kételkedhet benne, hogy az, amit Ramsay Macdonald hirdet, mélyen átértékel, őszintén vallott és minden erővel kiküzdendő kormányprogramja.

Már pedig egy ilyen programmal öntudatos vallása és akarása döntő súlytal esik az európai politika mérlegébe. Az angol munkáspárt, mely idáig sem volt elragadtatva a világháború likvidálásának módjával, s a békekötés fegyverrel való őrzése és a legyőzött államok hatalmi elnyomása ellen nem egyszer tiltakozó határozatot hozott, vezetői útján követelni fogja a békétlen állapot radikális revízióját. A rosszul begombolt kabátot, amilyen ez a mostani össze-vissza európai helyzet is, elől kell begombolni, hacsak a kabátot ki nem akarják forgatni a formájából.

Nagybritannia harmóniában akar élni Németországgal is, ami gyakorlati politikára áttéve azt jelenti, hogy a katonai megszállás eddigi rendszerét elítéli, jövő kísérleteit megakadályozza. De jelenti egyúttal azt is, hogy Nagybritannia a koldussá s tehetetlenné tevés önző és kegyetlen módja helyett a talpraállítás és fölemelés kötelességét vállalja Németországgal szemben.

A francia nyomás politikáját voita-kép Baldwin sem helyezte, sőt, bár féltéken és diplomatikusan ő is dolgozott ellene, de lényegében csak a brit érdek nézőpontjából ítélte meg és el Poincaré magatartását. Ramsay Macdonald, akinek segítőtársa a Németország legázolása és a francia militarizmus ellen tiltakozó Lloyd George is, szociális szellemével és magasabb emberi hiva-

tászerzetével a megváltás és felszabadítás művét fogja megkezdeni. Nemcsak Németországot törekszik kiemelni a nyomor és szenvedés mélységéből, de valamennyi elnyomott és szerencsétlen is, s nemcsak Anglia házi szempontjainak mérlegelésével, hanem az általános emberi közösség méltánylásával is.

Egy francia politikus zavarosnak látja a kisanantant jövő horizontját

A L' Europe Nouvelle cikke

BRASSÓ, január 12. Egy magát megnevezni nem akaró francia politikus a L' Europe Nouvelle legújabb számában beszámol a kisanantant államaiban tett három hónapos tanulmányutjáról és éles okfejtéssel mutat rá a kisanantant államai között fennálló politikai ellentétekre, melyek az orosz kérdés aktuális válsága esetén a kisanantant föltétlen felbomlását idézik elő. A L' Europe Nouvelle cikkét főbb vonásai-
ban közöljük.

A belgrádi konferencia és a szláv veszedelem

A kisanantant belgrádi konferenciája előestéjén igen aktuális lesz összefoglalni benyomásaimat, melyeket a kisanantant államaiban tett tanulmányutam alatt nyertem. Természetes, hogy csupán a külpolitika általános orientálódását fogom érinteni a kisanantant államaihoz való vonatkozásainak szempontjából. E szempontból különösen Lengyelország helyzete érdekes, mely anélkül, hogy integráns része volna a kisanantantnak, a Romániával való szövetség révén mégis érdekkörébe van kapcsolva. Közvetítő szerepe részben közelebb hozza, részben eltávolítja a kisanantanttól.

Minden más politikai kérdést egyetlen szempont dominál s ez az a politikai érték, amelyen a kisanantant alapszik, vagyis a kisanantantnak az a szerepe, hogy az evolúciót jelentse ahhoz a stádiumhoz, mikor Oroszország ismét elfoglalja helyét az európai államok között. Ez az evolúció Jugoszláviában és Cseh-Szlovákiában az Oroszországgal szemben való szimpátia je gyében. Romániában és Lengyelországban azonban Oroszország iránt való ellenszenv és a szláv veszedelemtől való féltelen j gyében fog végbemenni. Benes és Nincses államuknak Oroszországhoz való jövő viszonyát tartják szem előtt. Más a helyzet a lengyeleknél és románoknál. kik történelmi és területi okoknál fogva félnek egy új orosz nagyhatalomtól. Oroszországnak az európai porondon való térhódítása és a kisanantant államait összetartó érdekszálak meggyöngyülése között szoros összefüggés van.

A kisanantant államainak és Lengyelországnak külpolitikáját a következőképpen jellemezhetem:

1. Csehszlovákia. — A szövetség közötti kötelezettségek keretén belül való gazdaság realitás és a szláv eszme politikája.

A csehszlovák kormány aktivitását két szempont irányítja: Közép-európa gazdasági súlypontjának Berlinből Prágába való áthelyezése és az a törekvés, hogy Csehszlovákiát Franciaország és Oroszország közeledésének hídjává tegye.

2. Jugoszlávia. — A hagyományos szerb politika, mely Jugoszláviának végleges tulsúlyt akar biztosítani a Balkánon politikai tekintetben, gazdasági tekintetben pedig függetleníteni akarja magát a nyugati hatalmaktól.

3. Lengyelország. — Nagy vonalú történelmi politika, melyet pillanatokra mérsékeltek oly pozitív gondolkodásu embereknek hatalomra jutása, mint Dmowski volt külügyminiszter. A parlamenti helyzet elég bizonytalanná teszi a politikai horizontot. A közvéleményt az Oroszország elleni gyűlölet és Csehszlovákia elleni averzió jellemzi. Semmi jele annak a szűkességéről, hogy Lengyelország antantba

Ramsay Macdonald lelkét, felfogását, hivatását, programját egész világ választja el Franciaország mai vezetőinek lelkétől, irányától, törekvésétől. Ennek a két felfogásnak elhatározó összehatkozásából kell kialakulnia a világ valódi békéjének, s a népek zavartalan szolidaritásának.

lépjen a ma Csehszlovákiájával és a jövő Oroszországgal. A lengyelek a szerbeket barbároknak és az oroszok hűbéreseinek tartják, azonban nincsenek különös ellenszenvvel eltelve velük szemben. Lengyelország ma jobban orientálódik Bukarest felé, mint valaha. Ezt a közeledést két szempontból vizsgálhatjuk. Lengyelországot Bukarest a kisanantant fűzi, melyet a Károly-puccs idején a közvélemény egy részének magyar szimpátiája dacára lojálisan támogatott akciójában.

A lengyel-román közeledés másrészt azonban nem csupán az orosz offenzív törekvések elleni védőintézkedés, hanem a szerb-cseh szlávizmus tulsulya elleni be nem vallott elővigyázati rendszabály.

A jövő ebből az okból telítve van súlyos fenyegetésekkel. A keleti szövetséges blokk diszlokációja és Franciaországnak az a kényszerű helyzete, hogy válasszon a lengyel-román blokk és az orosz-szerb-cseh blokk között, mely kényszerűséget mindenáron ki kell küszöbölni.

4. Románia. — Politikája dinasztikus politika, a szláv szomszédok elleni immunizáció hátsó gondolatával. Ez a politika igen nagy aktivitásra ösztönözte az udvart az elmúlt hónapokban, nem csupán Lengyelországban, hanem Jugoszláviában, Görögországban és Bulgáriában is, hol nyíltan támogatta a dinasztikus érdekeket a nemzeti áramlatokkal szemben.

Ferdinánd király nem elégszik meg „a balkán apósa” címmel, hanem láthatóan arra törekszik, hogy Kelet-Európa szövetséges népeinek minden politikai konstelációját ő irányítsa.

Ez az ambíció ugy általános, mint a francia politika szempontjából sok kellemetlenséget jelent. Általános szempontból Románia dinasztikus politikáját el lehetne tűniti, mert ez a politika nem ver gyökeret azokban az államokban, melyeket be akar vonni kalandos vállalkozásaiba.

Románia robbantja szét a kisanantantot

Másrészt azonban adott esetben meggyorsíthatja a kisanantant krízisét, mert sem Prágában, sem pedig Belgrádban nem azonosíthatják magukat a románoknak az oroszokkal szemben táplált előítéleteivel. Hasznos dolog visszaemlékezni arra, hogy

Bratiana eredetileg ellensége volt a kisanantant eszméjének, mikor azonban hatalomra jutott, országát már a kisanantant szövetségében találta és lemondott arról, hogy a keleti csoportosulás politikai tengelyét kiüsse.

A harmadik veszedelem abban rejlik, hogy a román politika a kisanantant hegemóniáját oly két nép kezébe akarja helyezni, amelynek politikai, gazdasági és katonai vértéke a leggyengébb: Lengyelország és Románia kezébe.

Román-angol orientálódásnak veszedelme

Francia szempontból a lengyel-román tulsúly a kisanantant kebelén belül a közel-kező veszedelmeket rejtegeti:

1. Román részről megnyitják a kaput az angol befolyásnak. 2. Ugyanakkor annak a veszedelmeknek a megnövekedése, hogy a dinasztikus érdekek játéka foglalja el fokozatosan a helyet a kelet-európai szövetségi ama fundamentális elve helyett, mely a békeszerződések sérthetetlenségéből áll.

Ha megjegyzéseinket a legutóbbi eseményekre vonatkoztatjuk, akkor azt látjuk, hogy Franciaországnak a szövetségi ellenőrzés és a német trónörökös vissza térése tárgyában intézett jegyzékre Benes a legnyitottabb és legkategorikusabb választ adta, míg Jugoszlávia sokkal mérsékeltbb szolidaritásról tett tanúságot. Lengyelország pedig meglegedett az általános szimpátia egy általános formulájával, melyet nyilvánvalóan Anglia felé kacsintgatott.

A kisanantant segítségének kimérája

Összegezve a dolgokat, megállapíthatom, hogy közönséges kiméra, ha Franciaország azt hiszi, hogy a kisanantant politikájának vak eszköze és ellenségei ellen felfőző kos, mely bármily körülmények között oldala mellé áll. Azonban bármiképpen álljon is a helyzet, a kisanantant mégis a kelet-európai szövetséges érdekek összességét képviseli és egyetlen politikai csoportosulás, amely a dolgok oly állapotát kívánja Kelet-Európában, mint Franciaország.

Uj akciót kezd a Magyar Párt az iskolák szabadságáért

KOLOZSVÁR, január 12. A Magyar Párt intézőbizottsága ma délután ülést tartott, melynek legfontosabb tárgya az iskolarendelekek kérdése volt. A bizottság, miután tudomásul vette, hogy az egyházi hatóságok ama törekvése, hogy a sérelmes rendeleteket megváltoztassák, sikertelen maradt, elhatározta, hogy maga fog most már tovább küzdeni a magyar iskolák tanszabadságának és nyelvi jogainak biztosításáért. E célból a párt újabb akciót fog indítani mind a kormánynál, mind az egyes román pártoknál.

Elsüllyedt egy angol tengeralattjáró

LONDON, január 12. A »24« jelezésű tengeralattjáró Portland magasságában gyakorlatozás közben nekiment egy hadihajónak, aminek következtében elsüllyedt. A buvárnaszád kis ütődést kapott s nincs kizárva, hogy az elmerült torpedó személyzete még életben van. Négy napra elegendő élelmiszerkészletük és oxigénjük volt, s ha a naszád falai épek maradtak, lehetséges, hogy a tengeralattjáró harminc emberét, akik most a tenger mélységének foglyai, lelkiismeretes kutatással, s kitartó munka segítségével megmenthetik az életnek.

A kommunisták drágaság elleni gyűlése Parishan

PÁRIS, január 12. A kommunisták a folyton növekvő drágaság el enyűlést tartottak. Cachin képviselő kikelt a kommunisták vezetői ellen, kiknek politikájával elégedetlen. Mivel néhány anarchista a beszédet életveszélyes tüntetéssel megzavarta, Cachin kénytelen volt a szónoki emelvényt elhagyni. A tüntetők két embert felötöltek és tizenhármat megsebesítettek.

HIREK

Január 15.

Felhívjuk tisztelt előfizetőink figyelmét erre a dátumra. Kérjük azokat, a kiknek előfizetése ezen a napon lejárt, hogy előfizetésük megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a posta késedelmes kézbesítése miatt a lapküldés megakadjon.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre	500 lej
Félévre	260 lej
Negyedévre	140 lej
Egy hónapra	50 lej

Tisztelettel:

»Brassói Lapok« kiadóhivatala

— (Tárgyalazó unitárius egyház képviselő tanácsa.) Az unitárius egyház képviselő tanácsa, mint kolozsvári tudósítónk jelenti, ma délután tart ülést Ferenc József püspök elnöklése alatt. Ezen a gyűlésen az egyházi főtanácsból nyert fölhatalmazás alapján a 100088 és 100090 számú közoktatóügyi rendeletek végrehajtásával keletkezett új helyzettel foglalkozni.

— (Seppel Bukarestbe jön.) Bukarestből jelentik: Bécsből érkezett távirat szerint Grünberger osztrák külügyminiszter ma megtartotta külügyi expozéját. Az expozéban úgy nyilatkozott, hogy Seppel osztrák kancellár már a közeljövőben megkezdí külföldi körutját, s elsősorban Bukarestet fogja meglátogatni.

— (Anatole France súlyos beteg.) Párisból táviratozzák: Anatole France súlyosan megbetegedett.

— (Merénylet a görög király ellen?) Egy londoni távirat érkezett ma, amely szerint a Daily News azt jelenti, hogy a görög királyt és királynét automobil baleset érte. A király automobilja összeütközött egy másik gépkocsival. A királyné súlyosan megsebesült, a király sértetlen maradt. A Daily News megjegyzi, hogy minden valószínűség szerint merénylet történt. (A Daily News városnagya tuzos, s ez a most megjelent automobilszerencsétlenség azonos azzal, amely a görög királyi párt néhány nappal ezelőtt még Bukarestben, a nápolyi út előtt a Bulevard Elisavetán érte, amelynek a királyné igen könnyű sérülést szenvedett. Merényletről tehát szó sincs.

— (Balassa Ármán meghalt.) Budapestről táviratozzák, hogy Balassa Ármán szegedi ügyvéd, író és lapszerkesztő meghalt. Hosszu ideig volt szerkesztője a Szegedi és Vidéke című lapnak, s munkásságával nagyban hozzájárult a magyar vidéki hírlapírás színvonalának emeléséhez. Mint színdarab író nem kis sikert aratott néhány népszínművével. Balassa Ármán hatvanhárom éves volt.

— (Budapest alpolgármesterét felfüggesztették állásától.) Budapestről jelentik: Azt Est jelenti, hogy a belügyminiszter az Ébredő Magyarok Egyesületének plakátszerzői ellen indított rágalmozási peréből kifolyólag Zilahy Kissa Jenő alpolgármestert, aki azonosította magát az EME-vel, állásától felfüggesztette, s ellene a fegyelmit megindította.

— (Gyászistentisztelet Konstantin volt görög király emlékére.) Rómából táviratozzák, hogy Nápolyban tegnapi gyászistentisztelet volt Konstantin volt görög király halálának első évfordulóján. A gyászistentiszteleten Zsófia görög exkirályné, Caterina, Irena hercegnő és Károly román trónörökös, valamint a görög királyi párvettek részt.

— (Súlyos baleset a kolozsvári Reuter-gyárban.) A Reuter-féle szeszgyárban, mint kolozsvári tudósítónk jelenti, péntek délután Csiki János 30 éves gyári munkás csupa virtuskodásból egy súlyos ládát akart felvinni a kazán tetejére. Mielőtt azonban a látra tetejére jutott volna, megcsúszott és lezuhant a magasból. Csiki János az esés következtében felső sérüléseket kapott. Állapota életveszélyes.

— (Újabb ártámadás.) Bukarestből jelenti tudósítónk: Tegnapelőtt újból borzalmas vasúti szerencsétlenség történt a Brailához közelfekvő Urleacu állomáson. A 3104 számú tehervonat hibás váltóállítást következében rossz vágányra futott s ott összeütközött a 3812 számú tehervonattal. Mindkét vonat mozdonya és tizenhárom kocsija pozdójává szűdött. A vasúti vo-

nal százötven méternyi hosszúságban megrongálódott. Az összeütközés következtében hat fékező a romok közé került, s valamennyit holtan húzták ki onnan. Az összeütközés vétkesei Dimitru Nicolae és Nicu Jordache váltóállító, akiket letartóztattak.

— (Doktorrá avatott szüganca vezérfelügyelő.) Kolozsvárról jelentik, hogy Reu Illés szüganca vezérfelügyelőt pénteken jogi doktorrá avatták a kolozsvári egyetemen.

— (Meggzúnta Párisi Ujság.) A komün szennyes uralmának letűnte után külföldre menekült és magukat »emigráns«-oknak nevező elemek helyzete napról-napra siralmasabb lesz. Megismerték ezeket a politikai kalandorokat mindenütt és ennek következtében véget ért a szentélyvesztés és hazudozás uralma. és akik ebből tengették életüket, azokra most rossz napok következnek. Ezt igazolja a Bécsi Magyar Ujság bukása, de még jobban az a hír, mely most érkezett Párisból. Az »emigráns«-nak Bécsben levitézlett egyik töredéke Párisban áttette fel sátorát és »Párisi Ujság« cím alatt próbálkozott meg azzal, ami Bécsben már eszűlörtököl mondott. A nagy hűhóval megindított lapból azonban csak két szám jelent meg, s azután általános részvétlenség közepette megszűnt.

Tökéletes szabású raglánok csak NEUMANN-nál.

— (A Modern mozgó szennzációs hetiműsora.) Vasárnap a nagysikerű aratott »Örült hajsza« című filmet vetítik Jimmy Pottal a világhírű mesterdetektívvél a főszerepben. Hétfőn, kedden Lehar Ferenc világhírű »Eva« című operettje filmen kerül bemutatásra. A film nem marad a világot bejárt és nagy sikert elért hírnév mögött, sőt kiállításban és csodás fényes pompájában felülmúlja az operett sikerét is. Ennek a remek Dorian filmnek a főszerepeit Holay Kanilla és Dan Norbert játsszák. Mint kedves megemlékezést közöljük, hogy az 5-ik felvonás mulató jeleneténél mint régi kedves ismerős mosolyog le a vászonnál Kozák Dávid volt brassói cigányprímás.

— (Súlyos baleset a Jéggályán.) Nagyváradról jelentik: A korcsolyapályán Szentkirályi Kiss Ernő CFR tisztviselő Jakobovics Elemérrel együtt a hétfői korcsolyaversenyt megelőzően tréninget tartott. Kiss Ernőnek a korcsolyája kettétörtött, Kiss végigzuhan a jégen, miközben az eltört korcsolya éles darabja végighasította egyik combját, s ezenkívül lábszártörést is szenvedett. A szerencsétlen fiatal embert mentők szállították be a kórházba.

— (Prahá-Hongrie.) A Prágában megjelenő Tribúnában olvassuk, hogy egy prágai folyóirat szerkesztősége a napokban levél-t kapott Sanguier Marc francia képviselőtől, a »La jeune democratie« kiadójától. Az ismert pacifista a levelet úgy címezte, hogy: Praha-Hongrie. A levelet a magyar posta továbbította Prágába.

— (Koprol csokoládé hashajtó a bélműködést a legkellemesebb módon szabályozza.)

— (Fagyott kezek, lábak ellen Kaiser Borax az egyetlen.)

— (Nagy sikerrel mutatta be az Apolló Mozgó a »Halál kutyája« című hat felvonásos detektív drámát, amelyben Stronghart, a londoni rendőrség világhírű farkaskutyája mutatja be csodálatosan betanított szerepét. E tanulságos és izgalmas film nemcsak a felnőtteknek, de az ifjúságnak is valódi gyönyörűséget szerez. A kiválóan rendezett dráma már csak vasárnap és hétfőn kerül a közönség elé. Kedden lesz a »A nagymana kedvence« című gyönyörű vigjáték premierje. A főszerepét Harold Lloyd játssza. A jövő hét szennzációja a »Velencei kalmár«, melynek főszerepeit a világ legelső és legragyogóbb tehetségű mozisínészei játsszák, úgymint: Harry Liedke, Henny Porten, Conrad Veidt, Lya de Putti, Albert Bassermann és Lyda Salomanova.

— (A borszéki borviz az ásványvizek királya. Nagyban eladás az Aronsohn H. és Tsa cégnél. Telefonszám 7. Üvegenként kapha ó a Frajii Orghidan kapu-uccai fűszer és csemege üzletben.

— (Személyazonossági, utlevél és vasúti igazolványokhoz szükséges fényképek a hivatalosan előírt kivételben legrövidebb idő alatt készülnek Lang Henrik Kapu-ucca 52. sz. a. műtermében.

Kolostor-ucca 29.

Elsőrendű munkások bevonásával készíti a legrövidebb időn belül mindenféle s. abómunkákat, női- és férfi borkabátokat mérték utáni rendelésre. Raglánok, télikabátok, női divat mellények állandóan kaphatók jótányos árak mellett. 2022

MŰVÉSZET

A vadászó

A Kronstädter Mánnetgesangverein operaelőadása

Az evangélikus nőegylet javára a brassói német dalárda január 11-én operaelőadást rendezett a Vigadó nagytermében. felhasználva az előnyös lehetőséget, melyet az újonnan épített színpad ilyen-szerű működvelő előadások megfelelő keretében való beállítására nyújt.

Az előadott opera igen helyesen volt megválasztva. Lortzing Albertnek A vadászó című játék operája e műfaj legsikerültebb alkotásainak egyike. A német vigoperának kitűnő tradíciói vannak még a XVIII. századból, amit jól meg is értünk, ha szem előtt tartjuk az opera-műfaj történelmi fejlődését: a vidám, a humoros elem állott e fejlődésben első helyen; csak később hódította meg a komoly tárgyú opera azt a domináló helyet, melyet ma a drámai zenében elfoglal. Kitűnő elődei után. Lortzing volt az, aki a legtekélyesebbet adta e léren: ő a német vigopera igazi klasszikusa. És ha kortársai »Mozart testvérének« neveztek őt — színte megértjük ezt a kisse emagvált dicséretet, ha műveit hallgatva gyönyörűséggel tapasztaljuk, hogy ezek az operák (Cár és Acsmester. A regyverkovács, Undine), melyek nagyanyánkat lelkesítették, nem veszítettek semmit sem üdvösségükben, dallamaik — bár az újdonság varázsa rég lekopott róluik, hisz egyesek már népdalokká váltak — gazdagon, kiapadhatatlan, invenció forrásából ömlenek drámai jellemző erejű, biztos és a szegret mindig a fején találó, zenei humoruk eszközeinek minden keresetlensége mellett is még ma is felvilágosító.

Teljes mértékben érvényesülnek Lortzing művészi kvantitásai a Vadászóban is. Ez az opera nyolcvan éves! Nagyon nagykor ebben a leggyorsabb éltű műfajban. Tíz újján számolnátja majd el a jövő idők embere 80 év múlva azokat az operákat melyek a mai termésből még frissek és életképesek maradtak.

A Vadászó szövege, melyet Lortzing mint a többi szövegkönyvet is, saját magára írt, egy Kotzebue-féle vigjáték nyomán készült. Lényegét naiv, de mulatságos helyzetkomikum képezi, mely »helyzeteként« nem mentes bizonyos frivolitástól sem (né melykor olyan színe van a szerelmi bonyodalomnak, mintha a Walkür előzetes öntudatlan paródiája volna). A zenének fénypontjai az első és harmadik felvonás mesterien megszerkesztett fináléi, melyek stílusos felépítésükkel, zökkenéstelenül átmenő-ütemre emelkedő fokozásokkal minden zenebarátra elragadó hatással vannak.

Hogy a pompás mű ennyire érvényesült, dicséretére válik a közreműködőknek. Elsősorban Bickerich Viktor régens enorít emeljük ki, aki a befánitással és a zenekar vezetésével kitűnő munkát végzett. Az ő temperamentumos és szuggesztív dirigálásának volt köszönhető, hogy a gyakran nem könnyű együttesek a működvelő közreműködőkkel precízen és csinos zenei árnyalással voltak kihozhatók. Az énekesek derekasan igyekeztek helyüket megállani, ami nagyobbára sikerült is nekik. Dr. Knopf Willy igen élvezetes volt bass-buffo szerepében, nagyon tehetségesen játszik és hordképes hangját hatatosan tudja kezelni. szövegkiejtése kifogástalan. Glöckner-Dörschlag Lulla asszony énekében izlés és kultura nyilvánul meg. Kremer Andasszony és MayerDernerth-Irmgard asszonyok kedvesen énekeltek és ügyesen játszottak. Hozan Joan dr., a középfevésben lágy baritonjával és jó színpadi megjelenésével, Strobl Antal a tenorszerében megállották helyüket. Kisebb szerepekben Gross Anni és Wertiprach Edmund hozzájárultak az est sikeréhez. Tei jes elismerés illeti még a kart, többek között az első felvonás a capello varázskara sikerült színen. A rendezést Bulhart Hans végezte körültekintéssel. (A »dollar« német kiejtése iránt békésen meg lehetett volna egyezni.)

Horvát Henrik.

Erdély legnagyobb és legelterjedtebb magyar napilapja a Brassói Lapok

MODERN MOZGÓ

1924. január 13-án:

Örült hajsza

Főserepben JIMMY POTT a világhírű detektív. Matador detektív-szerű!

Jön! »EVA« Dorian filmremek jön!

SPORT

Van-e különválási mozgalom az F.S.S.R. vívó szakosztályában

Dinu Cesianu levele

BRASSÓ, január 12. A Comitetul Central F. S. S. R. felkérésére közöljük az alábbi két levelet, mely válasz a nagyváradi Sportélet január elseji számában megjelent cikkére. A cikk az FSSR. vívószakosztálynak különválási szándékait foglalkozott. Az erre vonatkozó hírt fenntartással annak idején mi is közöltük. A két levél a következőképp hangzik:

A Sportélet tekintetes szerkesztőségének Nagyvárad.

Igazgató Ur!

B. lapjának december 31-iki számában megjelent egy hír, amelynek alapján, Cesianu, Racovita és Savu urak, az FSSR.-től megbíztattak, hogy az 1924-es Olympiai játékokon és vívó versenyén, Románia színeit képviseljék.

Ez a hír teljesen légből kapott, mert még szó sem volt a dologról. Az FSSR. nem hozott semmilyen határozatot, mert a nevezéseket nem az FSSR., hanem a romániai olympiai bizottság eszközli.

Kérjük ezen helyesbítésnek a legközelebbi számában a lekölzleszt.

Tisztelettel

Dinu Cesianu

az FSSR. Propaganda bizottóságának elnöke.

Bukarest, január 4.

E. Negulescu

titkar.

A másik levél így szól:

Igazgató Ur!

Becses lapjának 1924. január elseji számának vezető helyén cikk jelent meg »Bukaresti separatista mozgalmak« címmel, amely szerint a vívósport elakarja hagyni az FSSR.-t és en volnék ezen mozgalom megindítója.

Ezen alkalommal az Ön lapja személyemről és befolyásomról, melyet a comitetul centralra gyakorolok néhány rossz indulatu megjegyzést tesz.

Az Önök hire teljesen hamis és légből kapott. Tiltakozom ilyenfajta támadás ellen és ezen cikk insinució ellen. Nem indítottam meg semmilyen különválási mozgalmat az FSSR. vívó részéről, ellenkezőleg küzdöttem és küzdök már három év óta azon kevesek ellen, akik tényleg egy önálló vívószövetséget akarnak, ezeknek száma azonban csekély és idővel ők is be fogják látni, hogy helyük az FSSR.-ben van, amely egyedül bír külföldi kapcsolatokkal és tud valami reálisat teremteni az országban.

Abban a meggyőződésben, hogy ezt a tiltakozásomat a törvény rendelkezéseihez képest lapja legközelebbi számában vezető helyen fogja lekölzölni, maradok tisztelettel

Dinu Cesianu

a központi vívószakosztály és propaganda bizottság elnöke

3 világhírű Bajkál keringő
Xénia Fedorovna
oros dal: Ne sirj, ne sirj!
MORAVETZ KIADÁS. MINDENÜTT KAPHATÓ. 86 9 a)

MODERN ÜVEGCISZOLDA ÉS TÜKRÖRÁRGYÁR

Kolostor-ucca 29.

Készíti a legszebb tükröket és bu-torüvegeket minden méretben és mennyiségben. Kérjen árajánlatot.
UJRA FONCSOROZASI

PÉCHI ÉST

ORADEA MARE - (NAGYVÁRAD.)
STP. SAGUNA (KAPUCINUS) 11 90

Készíti a legszebb tükröket és bu-torüvegeket minden méretben és mennyiségben. Kérjen árajánlatot.
UJRA FONCSOROZASI

KÖZGAZDASÁG

Védekezés a román buzával szemben

Olaszország és Franciaország beviteli vámokkal zárják el határaikat a román buza elől

— A Brassói Lapok tudósítójától. —

BUKAREST, január 12. Olaszországból érkezett hírek szerint az olasz kormány a legközelebbi napokban életbelépteti a buza beviteli vámját, ami mérmázsként 7 lírát, vagyis a mai árfolyamok szerint 10.000 kilogrammos vagonként mintegy 6500 lej tesz. Franciaországba való bevitelkor viszont a román buza vagonként 1400 francia frankot, azaz körülbelül 13.500 lej beviteli vámot fizet.

Természetesnek kell vennünk, ha ezek az államok saját belföldi termelőiket védik a külföldi versennyel szemben, ami annál indokoltabb is ezekben

az esetekben, mert Olaszország és Franciaország is bevitelre szoruló államok terménytermelés tekintetében. De mit tartunk egy olyan államtól, amelynek a termény, s általában a mezőgazdaság a fő jövedelmi forrása és amely mestersegesen nehezíti meg a termelés eredményeinek kivételét, eladását, tehát szándékosan gátolja meg a mezőgazdaság fejlődését? Már pedig nem lehet másként bírni el azt a román külkereskedelmi politikát, amelynek következtelenségei a vásárló államok megokolt intézkedéseit világánál annál élesebben tűnnek ki.

Devizák: London 123 00—135 00. Miláno 1260—1335. Newyork 2850—3710. Páris 1375—1515, a többi pénznemeknél a devizaárfolyam egyezik a valutáéval.

(—) A Banca Albina brassói devizaosztályának telefonszáma 632 és 94. — Vesz és elad mindennemű idegen devizát effektív bankjegyet a legjobb árfolyamokon.

(—) Budapesti terményárak. Budapesti buza 122—12400. ha átonvidéki rizs 90.000. takarmányár 91—9100. sör arpa 101.000. balatonvidéki tengeri 12.00. prompt korpa 65—66.000.

(—) Budapesti értéktőzsde árfolyamok. Ma közlünk a buza és l. értékt. zse e szedni árfolyamai közül mind azokat, amelyeket az a technikai okokból nem közölhetünk. — Mint jeleztük, ezután hetente legalább egyszer fogunk közölni valamennyi budapesti borsos árát, a helyhiány nem engedi, hogy minden tőzsdenapon közöljünk azokat.

(—) Mennyi termény van Bukarestben? A malmok a kivételei rendelet módosításai során állandóan azt panaszták, hogy nem tudnak fehérisztjuk számára vevőre szert tenni és emiatt raktáraik zsúfolva vannak. Ezt az állást igazolják a most Bukarestől jött értékt. közl. adatok. A fővárosnak hét nagymalma közül öt üzemben kívül áll. A nagymalmok raktárán van 262 vagon buza. 16 vagon rozs. 817 vagon fehériszt. — Ellenben csak 34 vagon kenyériszt és 14 vagon rozst. A készlete aránytalansága szembeütő. S ha ez így van a fővárosban, ahol a malmok olcsón vásárolhattak buzát, milyen rossz lehet a bányai ex ort-malmok helyzete.

(—) Új állatvásárok. A kereskedelmi miniszter még mindig nem helyezkedik arra az álláspontra, hogy a tulok állatvásár csak az állatállomány lerontásához és a munkanélküli napok számának gyarapításához vezet. Mint értesülünk, két vásárt engedélyezett a bihari megyei Szalontának, májusra és novemberre, s kettőt aprílisra és októberre Mogyorósnak.

(—) A nemzetközi vasúti tárgyalások Bukarestben. Bukarestből jelentik, hogy ott érkezetre gyűltek össze azon államok vasúti szakemberei, amelyek Bukarestet is érintő nemzetközi vasútvonalak végig futnak, mert a közös forgalommal kapcsolatban olyan kérdések merültek fel, amelyeket csak Bukarestben lehet tárgyalni.

(—) Orosz termény és tojás-kivitel. Londonból jelentik, hogy Oroszország 1923. folyamán 65000 tonna terményt adott el Németországnak. 73000 tonnát Franciaországnak, 56000 tonnát Hollandiának, Norvégának, Finnországnak, s ezeken kívül még más balti országok is jelentős mennyiségeket vásároltak Oroszországtól. — Arról értesülünk, hogy a »Seifert testvérek« hamburgi cég, amely már 1838 óta foglalkozik az orosz tojás kivitelével, engedélyt kapott az orosz kormánytól az export megkezdésére; az engedély öt évre szól; az első évben 400 vagonot, a többiekben legalább ezer vagonot kell a cégnek kiszállítania. A cég alapítójának fele az orosz kormány.

(—) Stinnes az üvegiparban. A Frankfurter Zeitung jele, en ése szerint Stinnes több üvegyárat vásárolt meg és ezeket amerikai szabadalmak alapján az eddigi fuvasos rendszer helyett gépi üzemre rendezi be. Így olcsó árúval az egész német üvegyipart uralni fogja.

(—) Tanácskozások a vasúti bajokról. Ha a vasúti forgalom bajait tanácskozásokkal meg lehetne javítani, Románia vasutai vezetnék az európai vasutak közötti jószág tekintetében. Tegnapi arról tanácskoztak, hogy miként lehetne a zárlott állapotban levő kocsiparkot, s a mozdonyokat megjavítani. Együttal pedig arról is ujból határoztak, hogy siettetik a lengyel bányákkal szemben fennálló szén tartozások kifizetését is.

Árfolyamok a budapesti értéktőzsdén január 9-én

Záróárfolyamok ezer koronában:

Bankok:			
Bosny. agr.	47	Jelzáloghitel	129
iparbank	—	Amerikai régi	15 5
Hazai	228	Amerikai új	14 25
Herm s	81	Magy.-nem b	24
Hung bank	45	Közp. jelz	20
Agrarbank	—	Városi bank	13
Szlavon elz.	33	M. eur	22 5
Lloyd-bank	18	Nemz. ti	43
Ingatlan	320	Wien-r Bv.	—
Forga mi. b.	42	Orsz. lp. rb.	—

Takar. kpénztárak:

Belvárosi	36	Egyes. öv.	212
Lipótvárosi	15 5	Át. takaré.	163
Kőbányai t.	28	Moktár	190

Ri. tőzsdék:

I. Magy. Birt.	6100	leg	—
Fonciere	270	Pannonia b.	1100
Magy.-franc.	—		

Malmok:

Rack-malom	82	Törökszentm	96
Borsod-misk	11	G. zel a	53
Concordia	80	Hungária	89
B-csabai	49	Királymalom	52
I. tpesti gőzm.	90	Tandán	115

Bány. k. s. t. gy. árak:

Kátrány	33	Kőb. gőzt.	190
Bauxit	—	Drasche	825
B. uxi-trust	480	Aszfalt	48
Borsodi	142	Kerámia	120
Lőrinci	110	Mári szén	82
Cs. pell építő	23	Nagybányai	280
Cem. n.	93	Sálókondói	19
Északmagy.	—	Ujlaki	260
Szászvár	425	Unio bánya	27
Istvántegla	54		

Nyomdák:

Athenaeum	216	Pesti könyvny.	—
Fővárosi	29	Réval	80
Franklin	200	Rigler	83
Gilhaus	53	Stephanum	8 25
Kunossy	26	Ujsgüzem	17
Palas	44 5		

Vasművek és gépgyárak:

Bródvagon	58	Be ga fém	145
Coburg	40	Mérleggyár	33
Corvin-ép.	8 5	Motorgyár	43
Gard gép	120	Olomaru	29
Fabán	18	Ch udóir	135
Felgyer	1860	Vegyipar	39
F. k. resk.	28	Va. ongyár	92
Frankl	104	Pal gyi	18
Ganz vil	2150	Lex-háló	13
Kistársas	118	Rössemann	50
Gy. örfy Wolf	100	Rothmiller	22
Hofherr	191	Se ulier	83
Kaszab	48	Teudloff	95
Kissling	23	Unita autó	15
Kühne	55	Vulkan	160
Mag	50	Wörner	22
M gyár acél	285		

Cukorgyárak:

D. cukor	445	Mezőhegyesi	385
Horv. cukor	650	Stummer	1350
Georgia	548		

Élelmis-ervállalatok:

Cziener	7 75	Szalami	16
Fumei rizs	—	Öcán	45
Fructus	—	Pü-pöki	19 5
Haltényező	—	Tokaji	38
Halkerek	27	Vil anyi	59

Gáz- és villamossági vállalatok:

Ált. gázüz	18	P. öbus	42
L. gázüz	725	Vasmegve	45
J. sz. izó	8 675	Lampa	250
Auer	315		

Olajművek:

Marosvásárh.	80	Olaj	76
--------------	----	------	----

Sörgyárak és szeszipari vállalatok:

Részv. nysör	222	Királysör	60
Fővárosi sör	25	Pálári sör	—
Gschwindt	265	Krausz-sz.	70
Györi szesz	—	Pannónia s.	15
Keglevich	20	Temesi sör	110

Szállodák és gyógyfürdők:

Hungária	—	ligetszan.	23
Róval	130	Schwartz	30
Égisz	60	Luxcsfürdő	10

T. x. i. p. i. r. v. l. a. l. a. t. o. k.:

Wernst. textil	19	Karton	87
Gyap. ümöső	74	Kender	97
Szővő-ő	54	Pamut	235
Goldberger	87	Szeg. kend.	375
Györi textil	31	Unio textil	14
Juta	165	J. quard	115

Vegyipari vállalatok:

Chinoi	31 5	Kle n	12
D. nica	108	Szakra	70
Diana	9 25	Török	18
Spódium	180	Wander	18
F. ó a	188	Szenkeneg	26
Keleti-Murányi	44		

Különféle vállalatok:

Bárdi	13	Gummi	218
Bóni	92 5	V. sutforg.	240
Corvin fil m	15	Interexin	33 5
Dorozi	23	Star	48
Dunántúli	59	Tel. f. n	150
Feten	890	Turul cipő	85
Hangya	26 5	Unio	21
Kabel	—	Szol. oki	11
Királyautó	10 25	Pál falvai	47
Östermelo	228	Magy.-nem.	145

Faipari vállalatok:

Mercuria	10 5	Hítf.	85
Cserző	15	Amerikai	22
Dunaharaszti	10	Erdő	8
E. y. szült fa	26	Magy. Lloyd	115
Furnir	19	Nemzeti fa	200
Gutmann	640	Lichtg.	8 6
Hazai fa	160	Rézhanysai	125
Honi fa	11 5	Thék	80
Kőrshányai	7 5	Zentai	175
Lignum	114	Fr. d. birt.	89

Kö. lek. dési vállalatok:

Adria	485	Levante	175
Városi	88	Miskolci	83
Bur	28	Tröszt	110
MFTR	805		

Államud. s. d. g. l. kö. l. v. e. n. y. e. k.:

4% koronajáradék	1 5		
------------------	-----	--	--

Előv. tell. logok:

Györfy	50	Schwartz	19
Kissling	5 4	Brassói	355

REGÉNY CSARNOK

Simonyi obesterné.

Regény. (1)

Írta: KÉLMENNÉ ZATHURECZKY BERTA.

Most már Julián volt az elsőszörményes sora, biborvörösen ugrott fel a helyéről.

— Honnan tudod azt, hogy Johannesz mit csinál? ... Talán leskelődött?

— Igen; leskelődtem. Hisz a Tanti megparancsolta, hogy egy percig magatokra ne nagyjalak. És én a tavolból oriztelek tege. ... Hat nem vagyok jó leány?

— Az vagy, ... az vagy — volt a bizonytalan felelet.

Egy hirtelen szöke, nyurga, fiatal ember zavarta meg a parbeszédet.

— Lám, lám: lupus in fabula! — kacagott Mária.

— Jöjjön ide, Johannesz! Ölelje és csókolja meg a menyasszonyát. De rögtön! ... Azonnal!

Schulhoff Johannesznek a szája is tátva maradt meglepetésében. Julia el akart szaladni. Mária megkapta a ruhájánál fogva.

— Egy, kettő ... Hát mi lesz? — ripakodott rá a férfin.

— De ... de ... Marichen ...

— De ... de ... Marichen! — gúnyolódott a leány. — Julichen magának a menyasszonya és magának joga van arra, hogy őt kéretlenül is megcsókolja.

Erre Johannesz vigyorogni kezdett, gyorsan átnyalábolta a menyasszonyát és úgy össze-vissza nyalta-falta hamarjában, hogy a pironkodó Julichen alig győzte letörölni a szaftos puszlik nyomát.

— Így már jól van! — kacagott Mária.

— Legyen férfi ezutánra is. Többet meg ne halljam a nyafogását! ... Most pedig be gyorsan a szobába. Mindjárt itt lesz a Tanti.

A jegyespár boldogan távozott.

Mária megállt a szoba közepén. Keblére szorította a kezét.

— És én soha se kapjak csókot? ... Fölvilant a szeme.

— A magyar huszárt meg fogom hódítani! ...

Rosman Mária Hiller Erich troppai polgármester unaként volt. Hat éves korában elveszítette az édes anyját. Ekkor a nagynénje — Hiller Jozefin — magához vette. Az idős lány szerelmes volt a sógorába és abban a hitben, hogy ez őt elveszi, valósággal elkényeztette a gyereket. Évek mulatn pedig látva azt, hogy a reményei nem teljesülnek, rajta fozte ki a bosszúját.

Kitette a kis Máriát a cselédszobába és durva munkát végeztetett vele. Ez a méltatlan bánásmód fölébresztette a gyűlöletet és a dacot a gyermek lelkében. Tizenhárom éves korára már egy kotnyeles, nyeltes fruskává nőtte ki magát. Házudott mint a parancsolat és minden gondolata abban összpontosult, hogy a nénjét mentől többet székírozhasse.

Lizi — a kövér szakácsné — valósággal imádta őt. Mária pedig neki panaszkodott el az apró-cseprő gondjait.

A szakácsné estenkint mesemondással mulattatta. Gyakran fordult elő a mesékben a tündérkirályfi, ki a cselédszobából vesz magának feleséget.

— Érted is eljő a szép, aranyos királyfi édes báránykam! — Mondta, zsíros arcát a kötényébe törölve, Lizi. — Eljő, meglát s tüstént magával viszen.

— És ... mi lesz azután? — kérdezte égő szemekkel Lanyka.

A tündér királyfi aranyos kocsiba ültet és azt mondja: Te az enyém, én a tied, csak az ásó és a kapa választ el egymástól. Haza viszen; megölel, megcsókol ...

— Ugy mint téged a Péter?

— Éppen úgy. Mert akar esküszik az ember, akár nem, a szerelem mindig egyforma jó maradt.

Gondolatokba merülve nézett maga elé a gyermek. Belső tüztől kezdett égni a szeme; kigyúlt az arca.

— Szeretném megpróbálni! ...

Lizi hahotára fakadt, csak úgy rengett belé a hája.

— Várj sorodra báránykam! ... Nézz meg az ember, miből lesz a cserebogár!

Ezek a mesék és durva szerelmi jelenetek idő előtt kifejlesztették a gyermek érzékiségét, ki különben is az anyai nagynya forró véralakotását örökölte.

Az illető egy délvidéki francia parasz asszony volt. Mária külsőleg is hozzá hasonlított. A Hillerek mind szökek voltak.

(Folyt. köv.)

Kiadó: Brassói Lapok nyomdája.

Francia petróleum-kölcsön helyett belföldi kölcsön

Végleg meghiusultak a francia tárgyalások

A Brassói Lapok tudósítójától.

BUKAREST, január 12. Jó forrásból értesülünk arról a nyílt titokról, hogy a francia petróleumkölcsön tárgyalásai végleg meghiusultak, mert a francia kormányt a legvéresebb számításokkal sem lehetett rábírní arra, hogy a tényleg várható petróleum-járandóság kétszeres mennyiségének megfelelő összeget folyósítson kölcsönként és csak 250 millió frankot volt hajlandó Romániának rendelkezésére bocsátani.

Igy a pénzügyminiszter kénytelen másfelé nézni pénzforrás után; s mint hírtük, most a belföldi petróleumvállalatokkal kezdett tárgyalásokat abban az irányban, hogy azok kössék le az államot megillető petróleumjárandóságot és nyújtsanak előleget a lekötendő mennyiség arányában a világpiaci árak alapján.

Ma még nagyon kétséges, hogy ez a kölcsön-ügylet létrejön-e, vagy ez is követi a többi kölcsön-terv szomorú sorsát. Viszont kétségtelen az, hogy a pénzügyminiszter annyi pénzt kaphatna, amennyit épen kíván az ország reális szükséglete és amennyire annak reális jövedelmi forrásai valóságos fedezetet tudnak nyújtani, — csak épen revidálnia kellene politikáját a hazai és a külföldi tőkével, a devizatulajdonosokkal, a termelés tényezőivel, az adófizetőkkel és általában a polgárokkal szemben, akiket egész csodálatos módon szokott egy másfél megkülönböztetni.

A mai pénzpiac

Szombat, január 12.

A világpiacra a francia frank esése folytatódott, aminek az itthoni piacon az lett a következménye, hogy ma már a bukaresti devizaárfolyamok is a zürichiékhöz igazodnak. — A többi devizák változása lényegtelen: a magyar korona látszólagos esése is megállott már, sőt ma emelkedett is két és fél pontot.

Az erdélyi piacon ma egész nap ugyanazon a színvonalon állottak az idegen pénznemek, s a Regátban sem voltak más árfolyamok, így az üzletek rendkívül vontatottak voltak. — Árfolyamok: svájci frank 35.15 lej, cseh korona 5.85, angol font 875, olasz líra 8.85, dollár 203, egy lejért 3.33 osztrák, 175 magyar korona. — Este a párisi zárlat után támadt némi vételkedv, de eladó nem volt, mert a készletek kifogytak. — A napi üzlet menetét az is gyengítette, hogy a román bankok kettős ünnepnap előtt állanak, s kedd reggelig nem dolgoznak.

Mai zárlatok:

Zürichi devizák: Egy dollár 5.76 és háromnegyed, egy angol font 24.61, száz francia frank 27.25, száz olasz líra 25.30, száz cseh korona 10.77 és fél, száz lej 250, tízezer magyar korona 2.07 és fél, tízezer osztrák 0.1, száz billió márka 13.

Bukaresti déli zárlat: Devizák: egy francia frank 9.75, egy angol font 874, egy dollár 202 és fél, egy svájci frank 35 és fél, egy cseh korona 5.90, egy olasz líra 9.00, száz magyar korona 1.05, száz osztrák 0.29.

MAGAS KALÓRIAJU
LUPÉNYI KÖSZENET,
KOKSZOT, SZILÉZIAI
SZALONSZENET
ÉS SPECIÁLIS MOSOTT
KOVÁCSZENET,
VALAMINT BÉL FÖLDI
KÖZÉPKAI ÓRIÁJU SZE-
NEKET AZONNAL SZAL-
LIT ÜZEMEK ÉS SZÉN-
NAGYKERESKEDŐK
RÉSZERE

FERROCARBON

SZÉNKERESKEDELMI TÁRSASÁG,
TIMIȘOARA, AGRÁRPALOTA, TELEFON 9.
SZILÉZIAI ÉS BÉL FÖLDI BANYÁK
KIZÁRÓLAGOS KÉPVISELŐI.
FIÓK: CLUJ, CAL. REG. FERDINAND 70.
EXPOZITURA: PETROȘANI, KATTOWITZ.

2020. ÉLEŐ. Lloyd 1895.
KÖZÉPKAI ÉKSZERÁRUGYÁR
Cluj, Calea Regale Ferdinand 19.
Tel. Interurb 28. Sürgőnycím: Jussere Cluj.

Ékszerárugyártás és nagykereskedés!
Pozsán: arany és forrasztó. Arany, ezüst, platina-
bevitel. Klenzie és Schwarzwald órákban vala-
mint kina-érvű tárgyakban nagy lezárak.
Csak viz-szont-lárusító-nak!

Mindenki
győződjék meg

vételkötelezettség nélkül, hogy
a Kapu-uca 64—66 sz. a. levő
Brassói Lapok

Zeneműosztálya

minden tekintetben a legelő-
nyösebb és a legmegbízhatóbb
beszerzési forrás. 0000000000

Raktárról eladó:

500 mm. Weiss Manfred gyártmányu

Vastagsággyalugép
komplett előtétellel.

700 mm. Kirchner gyártmányu

Szalagfűrész

CSIHÁ & RAKOSI

BRASSÓ, EGRES-UGCA 7 SZ.

Telefon: 3-82.

Sürgőnycím: „Csiha, Braşov.”

Hirdessen a Brassói Lapokban.

Uj
és nagyon jó
a

NÉPSZERŰ REGÉNYEK
második száma

Lakatos László:

Egy válopör története.

Érdekes, tipikus pesti regény.

Ára 12 lei.

Kapható

minden könyvkereskedésben és a
Brassói Lapok minden árusítójánál.
Az összeg előzetes beküldése mel-
lett portómentesen küldi a Brassói Lapok
könyvosztálya, Brassó, Kapu-uca 66.

A Népszerű Regények első száma:

Szini Gyula:

A bűbajos című regénye.

Ára 12 lei.

Elvállal

építő munká-
kat és művé-
szies kivitelű
siremléke-
ket.

10465

Márvány és gránitáru gyár

Nagy József

Brassó

Kut-uca 50.

Raktáron

olcsó sirem-
lékek és bu-
formár-
vány la-
pok.

10465

1000 kgr. tűzifa Lei 730.-

Megrendelhető az Erdélyi Leszámi oló
Banknál, Virág-sor 12. szám alatt.

R
A
P
I
D

Románia legnagyobb

Anilin festék

lerakata: gyapju, gyapot, selyem,
bőr, szesz, paraffin, olaj stb. részére.

Szétküldés postán és vasuton.

Árjegyzékek és mintalapok rendelkezésre.

BUKAREST, STRADA S-TH APOSTOLI No 59.

R
A
P
I
D

7
nagy díj

Longines

4 millió
eladott
óra.

CAILE FERATE ROMÂNE.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy 1924. évi
január hó 29-én, az a ább felsorolt tárgya
anyag tárgyában, majd pedig 1924. évi ja-
nuár hó 30-án az alább irt fenyoá anyag
tárgyában, a Direcțiunea Regională Servi-
ciul Intreținerei-nál, Brassóban nyilvános
árverés fog tartatni és pedig:

Tölgyfagerenda 1-4 m	= 470 m ³
" " 4-8 "	= 190 m ³
" " 8-10 "	= 6 m ³
Tölgypalló	= 150 m ³
Tölgypallér	= 290 m ³
Fenyőfagerenda 1-4 m	= 41 m ³
" " 4-14 "	= 675 m ³
Fenyőfadeszka	= 170 m ³
Fenyőpalló	= 170 m ³
Fenyőfaléc	= 23 m ³
Hámzott fenyőgömbfa	= 100 m ³

Az anyag átadása a brassói üzlet-
vezető-ég állomásain, vagy pedig a kolozs-
vári üzletvezetőség saját üzletvezetőségünk
területéhez közel eső állomásain fog törté-
nni, legkésőbb az ajánlatok jóváhagyásá-
tól számított három hónapon belül.

Akik ezen árverésben résztvenni óhaj-
tanak, adják be felülbélyegzett és lepecsé-
telt borítékokba zárt ajánlataikat a követ-
kező címre:

Direcțiunea Regională C. F. R.
Serviciul de Intreținere

Braşov.

A borítéknak még a következő felírást
kell tartalmaznia:

I. Ofertă pentru furnitura de materiale
de întreținere de „stejar”, licitația dela 29
ianuarie 1924.

II. Ofertă pentru furnitura de materiale
de întreținere de „brad”, licitația dela
30 ianuarie 1924.

Az ajánlatban fel kell tüntetni:

- Az ajánlott mennyiséget.
- A fent felsorolt faemek egységárát.

Árverési hirdetmény.

Alsórákos (Nagyküküllő m.) község
urbéres birtokossága a tulajdonát képező
mészak kavicsot (építési mésznek való fel-
dolgozás kizárásával) 1924. január 20-án
d. e. 10 órakor a község házában tartandó
nyilvános szóbeli árverésen eladja.

Kikiáltási ár vagononként (a 100 q)
1000 lei.

Bánatpénz 5000 lei.

Árverési feltételek a község házában
megtekinthetők.

Alsórákos, 1924. jan. 5.

Kósa Mózes

7151

Kádár Incze

b. elnök.

c) Az átadási állomásokat, az egyes
állomásokon átadandó mennyiségek feltün-
tetésével.

d) A szállítási határidőt.

e) A C. F. R. egyik pénztárától kiállí-
tott nyugtát, az ajánlat értéke 5 -ának,
vagy ennek megfelelő állampapírnak ideig-
lenes letétbe való helyezéséről.

Be nem érkezettnek és érvénytelennek
fognak tekinteni:

1. Olyan ajánlatok, melyekhez a fent-
említett nyugta nem lesz mellékelve.

2. Ajánlatok, melyek nem tartalmazzák
az átadó állomásokat.

3. Ajánlatok, melyek a jelen hirdet-
ményben közölt feltételektől eltérnek.

Az ajánlatok felbontása 1924. január
hó 22-én d. e. 11 órakor a Direcțiunea Regio-
nală Serviciul de Intreținere helyiségében,
Brassóban fog történni, — kisebb mennyi-
ségekre, mint a fent felsoroltakra szóló aján-
latok semmisnek és be nem érkezettnek fog-
nak tekinteni.

A Direcțiunea Regională fentartja magá-
nak azt a jogot, hogy az ajánlott mennyi-
séget, ugyanolyan áron, 30%-kal emelje,
vagy kisebbítse, anélkül, hogy a kiválaszt-
ott ajánlattevő ebből kifolyólag valami
igényt támaszthatna.

A kiválasztott ajánlattevők ki kell hogy
egészítsék a letétbe helyezett ovadékok az
aprobált mennyiség értékének 10%-ra, minek
utána a szerződés megkötöttik.

Az ajánlattevőkre nézve ajánlatuk az
árveréstől számított 60 napig kötelező.

Felüljánlatok, valamint az olyan aján-
latok, melyek árat nem tartalmazznak, de a
többi ajánlótól követelt árakra hivatkoznak,
nincsenek engedélyezve.

Bármely felvilágosításért forduljanak az
érdeklődők munkapapokon d. e. 11-13
óráig a Direcțiunea Regională, Serviciul de
Intreținere-hez Brassóban.

Brassó, 1924. január hó 1-én.

Director Regional
Frâncu s. k.

Director Serv. L.
Tociulescu s. k.

400—500 ezer lei tőkével

ut- és üzletársat keres sürgősen, Amerikát
járt és ottani viszonyokat teljesen ismerő
egyet, egy Amerika bármely államában
maximum 1 esztendő alatt lebonyolítható
biztos, teljesen kockázatmentes, több mil-
liót eredményező új üzletághoz. Nyelvtudás
nem szükséges. B. utazás engedélyezve. Meg-
keresések özv. Jurin ts Jánosné, Zlatna
(Alba de Jos) címre ajánlatot küldendők.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 2— lei. — Vastagabb betűvel
4— lei. — Legkisebb apróhirdetés 20 lei.

Csak válaszhelyezéssel felszerelt kérdézőkördések
válaszolunk. — Apróhirdetéseket a fenti eredeti
árak mellett bizományosunknál is feladhat minden
helységben, aki aztán pontosan továbbítja kiadó-
hivatalunkhoz.

Farsangi ruhák kiküldésének
a legolcsóbb árak mellett Eismerné Kovács Idus
kálap-szalonjában, Hosszu-uca 52. 7030

Butorozott szobát keres szerény igényű
intelligens fiatalember a belvárosban, lehetőleg
külön bejárattal. Bővebbet a Brassói Lapok kiadó-
hivatalában. 6970

Eladó egy Umrath gyártmányu 6-os gözcsepő-
garnitúra, teljesen üzemképes állapotban Simon
Lajosnál, Bodok, Háromszék megye. 7096

Csikszeredában egy nagyobb vállalatnál Fiat
teherautóhoz azonnali belépésre egy géplakatos
szakmával bíró, ügyes és biztosítékkal rendel-
kező sofőr keresetik. Pályázat Barbat Octavian
cég Mercurea- Cluc címére kéretnek. 7052

Gépirásra két hét alatt bárkit megtanítok,
Kórház-uca 19, emeleten. 7110

Középkori egyszerű gazdasszony, vagy
értelmesebb szakácsné keresetik fajúra, ki jól tud
sütni-főzni. Cseh Ottilia, Hagfalau, Nagy-Küküllő. 7121

Cipőfelsőréss készítéshez egy ta-
nuló és egy tanulóéany felvétetik, Bieber Frigyes
Buzasor 9. 7123

Eladó 3 drb. ló a kensavgyár melletti gazda-
sághán. 7128

Kis családú főmolnár állást keres. A mal-
mázat minden ágában teljes jártassággal bír.
Nagyobb malomba almolnárnak is elmegy. Csiki
Sándor Szörce, Háromszék megye U. p. Kovászna. 7132

Magyar, német nyelven perfect
és irodai gyakorlati bíró kiasszony
azonnali belépésre keresetik Productum likörgyár
közponi irodájában. 7139

Fiatalfőmolnár segéd állást keres. Olyan
malomk szives meghívását kéri, hol még főké-
letesülhet magát. Cím: Mihály Sandor Dep-
sói Henger malom Szörce U. Kovászna. 7134

Eladó kétüléses c ukott használt kocsi, jókarban,
szolid haboru előtti gyártmány. Megtekinthető Sa-
lamon és Kohn telepen a Bertalan állomásnál.
Tel. p. telefon 202. 7149

Csikszent Simon 81-én nem jöhet. Én a
megnézett vonattal leve ét várom „Komorna és fe-
leség” jellegé. 7148

Perfect németül tudó kisasszonyt keresek,
két, két és fél éves fiam mellé azonnali belépésre.
Cím Kut-uca 4. 7147

Egy 30 és 40 év körüli gazdasszony ki az
összes házi teendőket elvállalja felvétetik egy egye-
dől álló férfihez, Értekezni Mester-uca 19 l. em. 145

Állást keres keresk akadémiát végzett,
több évi praxissal román, magyar, német nyelvet
bíró fiatal nőtlen tisztviselő. Ajánlatok „Szorgal-
mas III.” jellegre a kiadóba kéretnek. 7142

Perfect román, nemet magyar levelező-
könyvelő, textil- és faszakmában, február 1-ére
állást vártatna. Szives megkereséseket „23” je-
ligere e lap kiadóhivatalába k. rek. 7143

Eladó egy zongora jutányos áron Kórház-u.
14 szám, az emelet, 7142

Középkori igénytelen asszony keresetik
egy idősebb asszony mellé, aki a főzést, süstést és
az összes háztartási teendőket végzi és inkább
családi otthonra mint nagy fizetésre reflektál. Aján-
kozók feltételeinek megjelölésével „Otthonra” vá-
gyom jellegre a kiadóhivatalába. 7146

Nevelőt keresek első, második és negyedik
gymnazista fiam mellé, román ismeret nem szüksé-
ges. Miklóssy Gyula Girisá Gérs jud. Saimar. 7159

Eladó egy jól felszerelt cipész műhely be-
rendezés mely áll: 1. békebeli Gials-féle ciliinder,
1. balkaru Cai-er-féle varrógépekből sokféle fa-
zonu kaptafa és szükséges szerszámokból eset eg-
résztel-ekben is, 1. kijátszott prima hegedű, 1. Stunda
cimbalom, 1. kétkerekű federes kocsi és 1 nagy
bádóg mézpergető hozzávaló nagy szűrővel. Érte-
kezni Nemes Mihály tulajdonosnál. Cristur—Szé-
kelykeresztur 7153

Fütetlen a vasuti kocsi!

Nem baj!

Vegye meg a Defektív sorozat
második, most megjelent,
Gaboriau:

EGY NAGYSTILU SZÉLHÁMOS

című számát és ez az izgalmas
detektívdráma olvasása úgy fel-
hevíti, hogy a csikorgó hideget
se érzi!

Minden újságárusnál kapható. -: Ára 12 lei.

5—5.50 m. hosszú, 100—110 cm. át-
mértőjű, garantált jó állapotban levő

fürdőkazánt

megvételre keres Viscul de susi (Fel-
s.: sövisói) Izraelita Hitközség. -: